

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím: *Akik katonák akarnak lenni*

Forrás: *Pesti Hirlap*

Bp.
(Hely)

1919. 4. 3
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

"1919"

Személy

Helvszám

Akik katonák akarnak lenni.

A vörös hadsereg toborzása.

Külső ábrázatát tekintve az üllői-uti harminckettes kaszárnya, — ma már Martinovics-kaszárnyának hívják, — nem sokat változott. Fegyveres őr a kapujában, az udvarán katonacsoportok. Nagy terepautóautók érkeznek, amelyekről vörös gárdisták ugrálnak le. A főbejáratnál jobbra az egyik ajtó előtt nagy tömegben tolongnak a civilruhás emberek és a csukaszürkék. Itt folyik a toborzás. Reggel nyolc óra óta egy pillanatra sem szünetel ez a lelkes áramlás. A vörös gárda jelöltjei összeszorulva, egymásnak feszülve várják azt, hogy az időnként megmegnyló ajtón át a sorozóbizottság elé jussanak. Amikor egy raj bekerül az ajtón, a többi hullámozik, tolokodik, hogy mihamarabb sorra kerüljön.

Odabenn két tágas teremben sűrű-forgó élet. Tűz patyog a hatalmas kályhákban. Az első szobában ruhájukat vetik le az emberek. A második teremben működik a toborzó bizottság. Roller Ferenc elvtárs, toborzó biztos, volt alezredes a monarchia összeomlott hadseregében, kedves előzékenységgel megengedi azt, hogy egy ideig gyönyörködjünk a mozgalmos képién. Az egyik sarokban meztelen felsőtestű emberek szoronganak. Tömött sorban, a falmentén vonulnak egy hosszú ikszlábu asztal felé, ahol az orvosok: dr Bing Lajos és dr Kertész József elvtársak a kezükben hallgató csővel várakoznak rájuk és sorban megvizsgálják őket. Még két másik hosszú asztal van a szobában. Az egyiknél a vörös katonák kötelezőjét és az igazoló jegyeket állítják ki. A kötelezőben a katona megfogadja, hogy „halált megvető rettenthetetlen bátorsággal” fogja szolgálni a Magyar Tanácsköztársaság érdekeit.

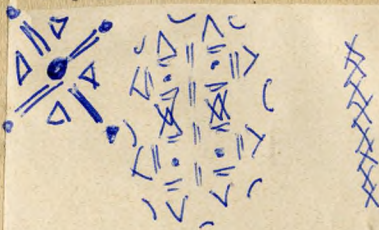
Ugyanez a kötelező felsorolja a katona illetményeit: teljes ellátáson kívül négy százötven korona havi zsold, családi pótlék, lakbér, jutalomdíj, napi díj, ruhapótlék stb. Az asztalok körül szüntelen jövés-menés. A régi katonavilághoz szokott szemnek előbb alkalmazkodni kell ahhoz, hogy megkülönböztesse, ki az, aki itt itthon van, aki rendelkezik? A jelentkező regruták legnagyobb része még katonaruhában van, csillagot, vagy más megkülönböztetést senki sem visel. „Kormos elvtárs!” — kiáltja valaki. Azután Stein Vilmos elvtársat szólítják. Így lassan megtudjuk, hogy kik az intézkedők?

A sorozás vezetőinek szivességéből csakhamar megkapunk minden szükséges felvilágosítást. Csakis szervezett munkásoknak van helyük a vörös hadseregben, mindenkitől szigorúan megkövetelik a szakszervezeti igazolványt. A korhatár: huszonnégy évtől negyvenévig terjed. Ezeket a saigora követelményeket csak akkor ejtik el, ha valaki a megszállott területekről jellemezhető és már katona volt. Ilyen alapon vették föl a vörös hadsereg legfiatalabb regrutáját, Fejfer Károlynak hívják, pozsonyi német fiú. Össze-vissza tizenhat éves, pedig már a háboru alatt is katona volt, négy hónapot töltött a fronton, három évig volt orosz földön, tizenkét éves alig volt, amikor a katonákkal kiszökött a harcra. Előbb fogoly volt, azután pedig a vörös gárda tagja. Pozsonyból ugrott meg, azért, hogy újra vörös gárdista legyen belőle. A huszárokhoz osztották be. A jelentkezők között különben igen sok az orosz fogoly is. Természetesen szívesen látják valamennyit.

Mesélik, hogy aki itt jelentkezik, kétségbe van esve, ha az orvosok alkalmatlannak találják. Egy súlyosan szivbajos embert az orvosok vissza-

ntasították. Hangosan kiáltozva követelte, hogy vegyék be vörös katonának, hiszen a militarizmus hadseregében is alkalmasnak találták (ugy látszik, ott kevésbé voltak lelkiismeretesek az orvosok) a fronton is járt, kommunista volt már akkor, amikor az elnyomók hátseregében szolgált és szegénylené, ha most a vörös gárdában nem tehetne szolgálatot. Az izgalom következtében görcsöket kapott és összeesett. Amikor magához tért, boldogan vette tudomásul, hogy mégis beléphet a vörös hadseregbe. Keresnek neki valami könnyű helyi alkalmazást.

Vékonypénzű legényke toppan Roller elvtárs elé. Neki is az a panasza, hogy katona szeretne lenni, az orvosok azonban nem akarják bevenni. Szakszervezeti igazolványa sincsen. — „Hol az igazolvány?” — „Otthon! A csehektől menekültem!” — „Volt katona?” — „Igen! Foszmeister voltam a főzéreknél!” — „Mit mond az orvos, mi baja?” — „Mit tudom én? Soha sem volt nekem semmi bajom!” — „Majd még egyszer megvizsgálja az orvos!” — „Már kétszer voltam nála, még sem vett be. Akkor nem menekültem volna, ha tudom, hogy így bának el az emberrel.” A toborzóbiztos elmege, hogy eligazítsa a legényke ügyét. Egy pillanat múlva mosolyogva tudatja velem: „Bevették. Az orvos azt

mondja, szívóaja van!" A régi militarizmusnak vajon volt-e csak egyetlen egy katonája, aki ilyen csökönyösen ilyen törhetetlen daccal követelte a csukaszürke ruhához való jogot?

A szoba tulsó sarkában csoportosulás van. Odamegyünk. Eskületétel következik.

— Levenni a sapkákat: és emeljék föl a jobb kezük két ujját! — mondja egy hang. Majd fölolvassa az eskümintát:

„Mi ünnepélyesen esküszünk, hogy a Magyar Tanácsköztársasághoz hűvek leszünk, teljes függetlenségét megvédjük; a köztársasági kormánynak és az általa kinevezett minden előljárónknak és felelősöknek engedelmeskedünk, azokat tiszteletben tartjuk és megvédelmezzük, rendeleteiket és parancsaikat minden szolgálatban és minden körülmények között teljesítjük; alárendeltjeink minden ügyét szívünkön hordjuk, róluk gondoskodunk és minden erőnkkel a Magyar Tanácsköztársaság javát, szabadságát és emelkedését fogjuk szolgálni!”

Két tucat fiatal arc kigyullad, amikor ezt az esküt elmondja. A szemük csillog, boldogok és büszkék, hogy most már a vörös gárda katonái!

... Amikor a kaszárnyakapun kiléptünk, élénk vöröslobogót hoz vissza a városból egy katona. A vörös zászló teli vörös szallaggal és virággal. Két másik katona dobozszámbra hozza a cigarettát.

A vörös gárda egy zászlóalja indulására készülődik, hogy amint esküvel fogadta, a Magyar Tanácsköztársaságot minden ellenséggel szemben megvédelmezze . . .